

MGA GAWA AT MGA SULAT: MATERYAL PARA SA PAGTUTURO

Madaling iangkop na aralin sa pagbasa nang magkasama sa mga paglalakbay, ugnayan, at ebidensiya.

Ilustrasyon: guniguning tagpo noong unang siglo, hindi katibayan ng isang partikular na pangyayari.

Magplano ng isang sesyong 45–60 minuto, o hatiin ang limang gawain sa isang maikling serye. Kailangan ng mga mag-aaral ang Bibliya, mapa ng ruta, at espasyong pagsusulatan. Magsimula sa kuwento, ihambing ito sa isang sulat, at tapusin sa pagtukoy ng isang ugnayan at isang tanong. May puwang sa paketeng maaaring i-print para sa obserbasyon, pagpapakahulugan, at pagsasabuhay.

Isinasalaysay ng Mga Gawa ang isang paglalakbay; nagsasalita naman ang mga sulat sa partikular na mga ugnayan at pangangailangan. Tinutulungan tayo ng kronolohiya na itabi ang mga ito sa isa't isa, ngunit mga rekonstruksiyon lamang ang ilang petsa at ugnayan. Gamitin ang mga saklaw ng petsa at tala ng antas ng katiyakan sa timeline sa ibaba. Maaaring magbigay-liwanag ang magkatugmang lugar o tao sa isang ugnayan, ngunit hindi nito napapatunayang tama ang bawat mungkahing pagkakasunod-sunod.

ANG IDEYA SA TATLONG HAKBANG

- Hanapin**
Tukuyin ang lugar at sundan ang malawak na pagkakasunod-sunod sa Mga Gawa.
- Ihambing**
Basahin ang kaugnay na sulat para makita ang mga ugnayan at alalahanin ng komunidad.
- Ipaliwanag nang maingat**
Banggitin kung ano ang sinasabi ng mga teksto, ano ang hinuhinuha mo, at ano ang nananatiling hindi tiyak.

Mga sanggunian: Mga Gawa 16:11–40 · Filipos 1:3–11 · Mga Gawa 18:1–18

Maaari mong ibahagi at iangkop ang mga orihinal na materyales sa pag-aaral na ito basta kilalanin ang PaulineLetters.com (CC BY 4.0). Hindi kasama ang teksto ng Bibliya.

MAPA • KRONOLOHIYA

Ang Mga Gawa at mga liham ay inilagay sa iisang kronolohiyang malinaw na kumikilala sa kawalang-katiyakan.

humigit-kumulang AD 50

Naglayag mula Troas patungong Samotracia at Neapolis, pagkatapos ay naglakbay papaloob sa Filipos: naniwala si Lydia; pinalaya mula sa espiritu ng panghuhula ang aliping babae; binugbog at ipinabilanggo sila; naligtas ang bantay ng bilangguan; naitatag ang iglesya.

Mga sanggunian Mga Gawa 16:11-40; Filipos 1:5 · [Antas ng katiyakan](#) Mataas

humigit-kumulang AD 51/52

Dinala siya sa harap ni Galio, na nagbasura sa kaso—ito ang pangunahing saligan ng kronolohiya.

Mga sanggunian Mga Gawa 18:12-17 · [Antas ng katiyakan](#) Mataas

humigit-kumulang AD 52/53-55/56

Dalawang taon sa bulwagan ni Tirano; kumalat ang salita sa buong Lalawigan ng Asia; sinunog ang mga aklat ng mahika.

Mga sanggunian Mga Gawa 19:1-20; 20:31 · [Antas ng katiyakan](#) Mataas

humigit-kumulang AD 57

Dumating siya dala ang ambagan; sumailalim sa mga ritwal ng paglilinis; inakusahan ng paglapastangan sa templo; dinakip.

Mga sanggunian Mga Gawa 21:15-36; Roma 15:25-28 · [Antas ng katiyakan](#) Mataas

humigit-kumulang AD 60-62

Nagtatapos ang Mga Gawa na nakabilanggo sa bahay si Pablo sa Roma. Ang tradisyonal na paglalagay ng mga liham mula sa bilangguan sa panahong ito ay mga rekonstruksiyon, hindi mga pahayag ng Mga Gawa.

Mga sanggunian Mga Gawa 28:16-31 · [Antas ng katiyakan](#) Mataas

I • HANAPIN ANG RUTA

Basahin: Mga Gawa 13:1–4 · Mga Gawa 16:6–12 · Mga Gawa 20:1–6

Maglaan ng humigit-kumulang walong minuto. Hanapin sa mapa ang Antioquia, Filipos, Corinto, Efeso, at Roma. Hilingin sa mga mag-aaral na sundan ang malawak na paggalaw mula sa silangang bahagi ng Dagat Mediteraneo patungong Roma. Ang karaniwang pagbilang sa mga paglalakbay misyonero ay paraan lamang ng pag-aayos sa Mga Gawa; hindi ito mga pamagat na ibinigay ni Pablo sa sariling buhay niya.

Magnilay

Aling mga lugar ang paulit-ulit? Paano maaaring magkaiba ang ikalawang pagdalaw sa unang pagdating?

[Ipagpatuloy ang pagtuklas paulineletters.com/fil/explore/map](http://paulineletters.com/fil/explore/map)

Ano ang sinasabi ng talata?

Ano ang kahulugan nito sa orihinal nitong konteksto?

Ano ang maaaring maging anyo ng tapat na pagkilos?

2 • NAGIGING PAKIKIBAHAGI ANG ISANG LUGAR

Basahin: Mga Gawa 16:11–40 • Filipos 1:3–11 • Filipos 4:10–20

Maglaan ng humigit-kumulang labindalawang minuto. Basahin ang salaysay ng Mga Gawa tungkol sa Filipos, saka ihambing ito sa pasasalamat ni Pablo para sa suportang natanggap niya. Ilista ang mga tao at kilos na tahasang binanggit sa bawat pagbasa. Ilagay sa hiwalay na hanay ang mga posibleng ugnayan. Nagbibigay-liwanag ang Mga Gawa at Filipos sa iisang ugnayan mula sa magkakaibang pananaw.

Magnilay

Ano ang masasabi mo nang tuwiran mula sa bawat talata? Aling ugnayan ang maaaring mangyari ngunit hindi tuwirang sinasabi?

[Ipagpatuloy ang pagtuklas](http://paulineletters.com/fil/explore/philippians) paulineletters.com/fil/explore/philippians

Ano ang sinasabi ng talata?

Ano ang kahulugan nito sa orihinal nitong konteksto?

Ano ang maaaring maging anyo ng tapat na pagkilos?

3 • MAGBASA GAMIT ANG ISANG MAKASAYSAYANG SALALAYAN

Basahin: Mga Gawa 18:1–18 · 1 Corinto 1:10–17

Maglaan ng humigit-kumulang sampung minuto. Inilalagay ng Mga Gawa si Pablo sa Corinto noong panahon ni Galio bilang prokonsul. Tinutulungan ng isang inskripsiyon mula sa Delphi na petsahan ang panunungkulan ni Galio, kaya nagkakaroon ang kronolohiya ng panlabas na salalayan. Hindi nito itinatakda ang petsa ng bawat pangyayari sa buhay ni Pablo. Ipinakikita ng sumunod na sulat ang isang komunidad na humaharap sa mga pagkakahating higit pa sa panahon ng pagkakatatag nito.

Magnilay

Ano ang tinutulungan ng ebidensiya tungkol kay Galio na maitatag? Ano ang nananatiling bukas tungkol sa tiyak na petsa at kalagayan ng sulat?

[Ipagpatuloy ang pagtuklas](https://paulineletters.com/fil/explore/methodology/the-gallio-anchor) paulineletters.com/fil/explore/methodology/the-gallio-anchor

Ano ang sinasabi ng talata?

Ano ang kahulugan nito sa orihinal nitong konteksto?

Ano ang maaaring maging anyo ng tapat na pagkilos?

4 • MAG-IWAN NG PUWANG PARA SA TANONG

Basahin: Mga Gawa 9:26–30 • Mga Gawa 11:27–30 • Mga Gawa 15:1–29 • Galacia 1:18 – Galacia 2:10

Maglaan ng humigit-kumulang sampung minuto. Ihambing ang mga pagdalaw sa Jerusalem sa Mga Gawa sa salaysay ni Pablo sa Galacia. Magkakaiba ang mga mambabasa sa pagtutugma ng mga pagdalaw na ito. Anyayahan ang mga mag-aaral na pansinin ang layunin, mga kasama, at pagkakasunod-sunod bago pumili ng paliwanag. Makatuwirang iwanang bukas ang isang tanong habang natututo mula sa malinaw na sinasabi ng bawat talata.

Magnilay

Anong mga detalye ang kailangang ipaliwanag ng isang mungkahing pagtutugma? Paano maipakikita ng timeline ang kawalang-katiyakan nang tapat?

[Ipagpatuloy ang pagtuklas](https://paulineletters.com/fil/explore/articles/where-acts-and-the-letters-interlock) paulineletters.com/fil/explore/articles/where-acts-and-the-letters-interlock

Ano ang sinasabi ng talata?

Ano ang kahulugan nito sa orihinal nitong konteksto?

Ano ang maaaring maging anyo ng tapat na pagkilos?

5 • IPALIWANAG ANG ISANG UGNAYAN

Basahin: Mga Gawa 16:11–40 • Filipos 1:3–11

Maglaan ng humigit-kumulang sampung minuto. Maghanda ang magkapires ng dalawang-minutong paliwanag na nag-uugnay sa isang lugar, isang talata mula sa Mga Gawa, at isang talata mula sa isang sulat. Isama ang malinaw na obserbasyon, isang pagpapakahulugang sinusuportahan ng pagbasa, at isang tanong na nananatili. Tapusin sa pag-iisip kung paano maaaring humubog sa isang komunidad ngayon ang ugnayang inilalarawan.

Magnilay

Ano ang gusto mong maunawaan ng isang bagong mambabasa, at ano ang iiwasan mong ipahayag nang mas tiyak kaysa sa pinahihintulutan ng ebidensiya?

[Ipagpatuloy ang pagtuklas](https://paulineletters.com/fil/explore/timeline) paulineletters.com/fil/explore/timeline

Ano ang sinasabi ng talata?

Ano ang kahulugan nito sa orihinal nitong konteksto?

Ano ang maaaring maging anyo ng tapat na pagkilos?
